

Från sårbarhet till motståndskraft

Så klimatanpassar vi den byggda miljön

**SWEDEN GREEN
BUILDING COUNCIL**

Sweden Green Building Council
Långholmsgatan 34, 117 33 Stockholm
www.sgbc.se

Formgivning: Hellsten Kommunikation

Innehållsförteckning

Vi måste agera nu	5
Klimatanpassningsfrågan är akut	6
Sammanfattning av rapportens rekommendationer	8
Effekter av att inte klimatanpassa	10
Varför går det för långsamt? Fem systemfel	12
Vad staten behöver göra	14
Vad kommuner, beställare och fastighetsägare kan göra nu	16
Goda svenska exempel	18
Avslutande ord	22

Om SGBC

Sweden Green Building Council (SGBC) är Sveriges ledande organisation för hållbart samhällsbyggande. Vi är en icke-vinstdrivande bransch- och medlemsorganisation som företräder medlemmarnas samlade intressen. Vi arbetar med byggnader, stadsdelar och infrastruktur. Tillsammans med våra medlemmar driver vi den hållbara utvecklingen inom bygg- och fastighetssektorn – från planering till byggnation, förvaltning och cirkularitet.

Vi måste agera nu

Ansvar för vår gemensamma framtid vilar på två pelare: utsläppsminskning och klimatanpassning. Arbetet med att begränsa den globala uppvärmningen måste fortsätta, samtidigt som vi behöver förbereda oss på effekterna av de klimatförändringar som redan är i rörelse.

Förra året gav SGBC ut rapporten *Så minskar vi utsläppen i bygg- och fastighetssektorn*, om hur återbruk, hållbarhetskrav i upphandlingar och certifiering kan minska sektorns klimatpåverkan. Den här rapporten tar sig an den andra sidan av samma uppdrag: hur vi rustar den byggda miljön för ett förändrat klimat.

Vi behöver fortsätta insatserna för att begränsa klimatutsläppen, och samtidigt klimatanpassa samhället för att hantera konsekvenserna av den skada som redan är gjord. Översvämningar, erosion, värmeböljor och stormar drabbar redan i dag byggnader, infrastruktur och människor i Sverige. Frågan är inte längre om vi behöver anpassa oss, utan hur snabbt vi måste göra det.

» Klimatanpassning är ingen miljöfråga i marginalen.

Klimatanpassning är ingen miljöfråga i marginalen. Det är en fråga om vad vi bygger in i den fysiska miljö där människor bor och arbetar: sårbarhet eller motståndskraft? Konsekvenserna är konkreta: sjunkande fastighetsvärden, stigande försäkringspremier, pressade kommunbudgetar och i förlängningen människors trygghet.

Lotta Werner Flyborg
Vd Sweden Green Building Council

Det mesta av det som behövs är redan möjligt. De viktigaste verktygen finns. Det som saknas är att de används, och en gemensam förståelse för hur ansvar, finansiering och uppföljning ska fördelas över hela landet. Mycket av det som behöver göras kräver inte ny lagstiftning.

Med den här rapporten vill vi visa beslutsfattare på nationell och kommunal nivå vad som behöver göras, och visa vilka konsekvenserna blir om klimatanpassningen skjuts på framtiden.

Klimatanpassningsfrågan är akut

En tredjedel av landets kommuner hade år 2023 fortfarande inte tagit hänsyn till plan- och bygglagens krav på att redovisa klimatrelaterade risker i sina översiktsplaner.

I svensk rätt får fastighetsägaren i huvudsak själv bära risken för skador på den egna fastigheten, även när de följer av ett förändrat klimat. Detta förhållnings-sätt blir alltmer orimligt när skador beror på problem långt utanför den enskilda fastighetsägarens kontroll. När havsnivåerna stiger längs Skånes kust, när hundraårsregn återkommer med några års mellanrum och erosion hotar hela bostadsområden, kan enskilda fastighetsägare inte bära kostnaderna på egen hand. Staten och kommunerna måste ta sin del. Så är det inte i dag. En tredjedel av landets kommuner hade år 2023 fortfarande inte tagit hänsyn till plan- och bygglagens krav på att redovisa klimatrelaterade risker i sina översiktsplaner – ett lagkrav som funnits sedan 2018.¹

På riksnivå pågår arbete. Regeringen presenterade i mars 2024 en reviderad nationell strategi för klimatanpassning.² I maj 2025 överlämnade Klimatanpassningsutredningen sitt betänkande till regeringen, med elva förslag till förändringar i befintlig lagstiftning för att skapa bättre förutsättningar för klimatanpassningsåtgärder,³ men någon proposition har i skrivande stund (maj 2026) ännu inte lagts. I februari 2026 fick SMHI, Boverket och Trafikverket

i uppdrag att ta fram nationella riktlinjer för val av klimatscenarier och riskbedömningar.⁴ Ramverket definieras just nu – och det går fortfarande att påverka innehållet.

Det råder ingen tvekan om att frågan är akut. Sverige har värmts upp med 1,9 grader sedan mitten av 1800-talet, snabbare än det globala genomsnittet, och extrem nederbörd ökar.⁵ I december 2025 orsakade stormen Johannes minst fyra dödsfall, tiotusentals strömlösa hushåll och samhällskostnader uppskattade till miljarder kronor (se även kapitel 7).⁶ I Gävle 2021 dränktes centrala delar av staden av skyfall; försäkringsbolagen betalade ut närmare 1,9 miljarder kronor och riktade sedan regresskrav på 1,2 miljarder mot det kommunala VA-bolaget. Snart fem år senare är tvisten bara delvis löst.

Längs Skånes kust bygger Vellinge kommun en 21 kilometer lång skyddsvall mot stigande havsnivåer.⁷ Det är ett projekt som visar både vad som går att göra och att det går att finansiera åtgärder (se kapitel 8).

Frågan är inte om Sverige ska klimatanpassa den byggda miljön. Frågan är hur, i vilken takt och vem som ska betala. Och den frågan kan inte lösas kommun för kommun. Klimatriskerna går över kommun- och länsgränser. Skyddsvallar, dagvattenhantering och översvämningssplanering kräver gemensamma principer för hur risker bedöms, hur kostnader fördelas och hur ansvar regleras. Utan en sådan gemensam grund blir resultatet ojämnt och ineffektivt. Vissa kommuner skyddar sin bebyggelse, andra hinner inte, och fastighetsägare i samma situation behandlas olika beroende på var i landet de bor eller verkar.

1 IVL Svenska Miljöinstitutet (2023), Klimatanpassning i kommunerna. <https://www.ivl.se/download/18.53d0007188a91f959e-19ea/1686658428061/C765-Klimatanpassning2023.pdf>

2 Regeringen (2024), Nationell strategi och handlingsplan för klimatanpassning, Skr. 2023/24:97. <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/skrivelse/2024/03/skr.-20232497>

3 SOU 2025:51, Bättre förutsättningar för klimatanpassning. <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2025/05/sou-202551/>

4 Regeringen (2026), Uppdrag om nationella riktlinjer för val av klimatscenarier. <https://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2026/02/uppdrag-om-nationella-riktlinjer-for-val-av-klimatscenarier/>

5 SMHI (2025), "Klimatunderlag för klimat- och sårbarhetsanalyser", Klimatologi nr 74. <https://www.smhi.se/publikationer-fran-smhi/sok-publikationer/2025-02-10-klimatunderlag-for-klimat--och-sarbarhetsanalyser>

6 SMHI kunskapsbanken, "Johannes – december 2025". <https://www.smhi.se/kunskapsbanken/meteorologi/stormar-i-sverige/johannes---december-2025>

7 Vellinge kommun, Skyddsvallen. <https://vellinge.se/planer-och-projekt-i-Vellinge-kommun/aktuella-byggprojekt/trafik-och-infrastruktur/skyddsvallen/>

Sammanfattning av rapportens rekommendationer

Detta kapitel sammanfattar rapportens slutsatser. Den fullständiga analysen finns i kapitel 4–8. Rapporten identifierar fem strukturella hinder som bromsar klimatanpassningen av den byggda miljön och lägger fram rekommendationer riktade till två målgrupper.

Till staten

- **Förtydliga ansvarsfördelningen**

Omsätt Klimatanpassningsutredningens förslag i lagstiftning, särskilt kommunernas möjlighet att i översiktsplanen avsiktsförklara fysiska skyddsåtgärder – det vill säga peka ut områden där kommunen avser att ta initiativ till vallar, fördröjningsmagasin eller andra skydd.

- **Skapa långsiktiga finansieringsmodeller**

Ersätt projektbaserade bidrag med varaktiga strukturer, underlätta för grön finansiering och analysera hur staten kan hantera växande problem med försäkringsbarhet i klimatriskutsatta områden.

- **Inför statlig medfinansiering för stora klimatanpassningsinvesteringar**

Många av de mest nödvändiga investeringarna, i VA-nät, översvämningsskydd och regional infrastruktur, är för stora för att enskilda kommuner ska bära dem ensamma. Etablera en modell för statlig medfinansiering med tydliga kriterier, efter mönster från Stockholmsförhandlingen och Västsvenska paketet.

- **Inför gemensamma riktlinjer för klimatscenarier och riskbedömning**

Påskynda det pågående regeringsuppdraget och gör befintliga kunskapsunderlag, särskilt från SMHI och SGI, enklare att använda.

- **Stärk kopplingen mellan klimatanpassning och fysisk planering**

Följ upp PBL-kravet från 2018 om klimatrelaterade risker i översiktsplaner med tydliga konsekvenser för kommuner som inte lever upp till det. Se över byggreglernas klimatanpassningsnivå och integrera klimatkrav i den nationella transportplanen.

- **Inrätta nationell effektuppföljning**

Mät om sårbarheten faktiskt minskar, inte bara om myndigheter arbetar med frågan. Utse målsvariga myndigheter för prioriterade områden och låt Nationella expertrådet för klimatanpassning följa upp.

Till kommuner, beställare och fastighetsägare

- **Bygg in klimatanpassning tidigt, redan i detaljplanearbetet**

Uppdatera äldre detaljplaner i riskzoner och använd översiktsplanen som styrverktyg.

- **Ställ krav i kommunala markanvisningar och upphandlingar**

Använd certifieringar och etablerade processtöd som referensram för verifiering och uppföljning för att säkerställa att klimatkraven får genomslag i det färdiga projektet.

- **Klimatanpassa det befintliga fastighetsbeståndet**

Integrera klimatriskbedömning i den löpande förvaltningen. Fastigheter med höga klimatrisker riskerar höjda premier och begränsad försäkringsbarhet.

- **Rusta för värme**

Inventera byggnader som saknar tillräckligt värmskydd och integrera åtgärder i underhållsplaner. Träd och grönska sänker dessutom temperaturen i stadsmiljöer

- **Investera i blågrön infrastruktur**

Dagvattenhantering, fördröjningsmagasin och multifunktionella ytor, minskar översvämningssrisk och ger mervärden för stadsmiljö och hälsa.

- **Planera för beredskap**

Driftsrutiner och beredskapsplaner för extremväder är lika viktiga som den fysiska utformningen.

Effekter av att inte klimatanpassa

Vad händer när klimatanpassningen av den byggda miljön uteblir? Konsekvenserna är redan synliga, och de påverkar fastighetsvärden, försäkringspremier, kommunal ekonomi och människors trygghet.

- **Skador på byggnader och infrastruktur**

Under 2024 rapporterades omkring 19 000 naturrelaterade försäkringsskador med utbetalningar på drygt 1,1 miljarder kronor.⁸

Under 2024 rapporterades omkring 19 000 naturrelaterade försäkringsskador med utbetalningar på drygt 1,1 miljarder kronor.

- **Störningar i samhällsviktig verksamhet**

I Gävle 2021 orsakade skyfallet omfattande störningar i vägar, VA-system och annan lokal infrastruktur. När infrastruktur dimensionerad för gårdagens klimat utsätts för dagens väder blir samhället sårbart på ett sätt som går långt bortom den enskilda skadan.

- **Värmeböljor och sämre inomhusklimat**

Längre och intensivare värmeböljor ökar riskerna för övertemperaturer i bostäder, skolor, vårdbyggnader och arbetsplatser, med konsekvenser för hälsa, produktivitet och energibehov.

- **Ökade kostnader och sjunkande fastighetsvärden**

Områden med kända översvämningsrisker, erosionshot eller bristfällig dagvattenhantering riskerar värdeminskning. För kommuner innebär utebliven klimatanpassning växande kostnader för akutinsatser och efterhandsåtgärder som nästan alltid är dyrare än förebyggande investeringar.

- **Växande risker för oförsäkringsbarhet**

Finansinspektionen bedömer att boendeförsäkringar sannolikt kommer att bli dyrare och att risken för begränsad försäkringsbarhet ökar på sikt utan effektiv klimatanpassning.⁹ I förlängningen riskerar fastigheter i särskilt utsatta lägen att bli oförsäkringsbara, med betydande hinder för finansiering och sänkta marknadsvärden som följd.

Försäkringsperspektivet förtjänar särskild uppmärksamhet. EU-taxonomin gör klimatriskbedömning till en central förutsättning för att fastighetsrelaterade investeringar ska klassas som taxonomiförenliga.¹⁰ Finansinspektionen inkluderar redan klimatrisker i bankernas stresstester, med skärpningar under 2026.¹¹ Kedjan är tydlig: en fastighet som inte klarar en klimatriskbedömning är svårare att finansiera, och en fastighet som inte går att försäkra är svårare att sälja.

8 Svensk Försäkring (2025), Naturorsakade försäkringsskador i Sverige 2015–2024. <https://www.svenskforsakring.se/naturorsakade-forsakringsskador/>

9 Finansinspektionen (2026), "Boendeförsäkring förväntas bli dyrare". <https://www.fi.se/sv/publicerat/rapporter/rapporter/2026/boendeforsakring-forvantas-bli-dyrare/>

10 Sveriges Allmännyttas, EU:s ram för hållbara investeringar, taxonomin. <https://www.sverigesallmannnytta.se/hallbarhet/hallbarhetsredovisning/eus-ram-for-hallbara-investeringar-taxonomin/>

11 Finansinspektionen (2025), "FI-tillsyn 33: Klimatrisker i bankernas stresstester". <https://www.fi.se/sv/publicerat/rapporter/tillsynsrapport/2025/fi-tillsyn-33-klimatrisker-i-bankernas-stresstester/>

Översvämning efter skyfall i Gävle 2021. Foto: TT

Byggreglernas roll

I det sammanhanget är det relevant att granska hur klimatanpassning hanteras i de byggregler som styr nybyggnation. Den 1 juli 2025 trädde Boverkets nya byggregler i kraft, med en övergångsperiod till den 1 juli 2026.¹² Reformen innebär ett större ansvar för byggherren och en övergång till fler funktionskrav.

Klimatanpassning saknas inte i det nya regelverket. Värmestress har fått tydligare krav, bland annat skydd mot oacceptabel värme även vid onormalt uteklimat för utsatta användare, och fuktsäkerheten ska beakta klimäförändringar under byggnadens livslängd.¹³ Konstruktionslasterna har uppdaterats med nyare klimatdata från SMHI.¹⁴

Men mycket lämnas till byggherrens egna bedömningar, utan nationellt fastställda klimatfiler

som grund för enhetlig tillämpning.¹⁵ Reglerna har däremot begränsad betydelse för det befintliga fastighetsbeståndet så länge inga ändringar görs. Krav på klimatanpassning av befintliga byggnader aktualiseras i regel först när en byggnad ändras, till exempel vid tillbyggnad, ombyggnad eller ändrad användning. Vanligtvis avser kraven den del som ändras, även om större ombyggnader i vissa fall kan få betydelse för hela byggnaden.¹⁶ Det innebär att stora delar av dagens fastighetsbestånd även fortsättningsvis behöver klimatanpassas genom förvaltning, underhållsplanering och frivilliga eller beställarstyrda krav. De stora frågorna om översvämningssäkring, markhöjdsättning och dagvattenhantering ligger fortfarande främst i planeringsskedet.

12 Boverket (2025), Nya byggregler, PBL kunskapsbanken. <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/regler-om-byggande/byggregelsystemet/nya-byggregler/>

13 Boverket (2024), Konsekvensutredning BFS 2024:8, Boverkets föreskrifter om skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö samtushållning med vatten och avfall. Se särskilt kap. 6 om termisk komfort och avsnitt 6:5 om fukt. https://rinfor.boverket.se/BFS2024-8/dok/BFS2024-8_Konsekvensutredning.pdf

14 Boverket (2025), Nya byggregler, PBL kunskapsbanken. <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/regler-om-byggande/byggregelsystemet/nya-byggregler/>

15 Boverket (2024), Konsekvensutredning BFS 2024:8. https://rinfor.boverket.se/BFS2024-8/dok/BFS2024-8_Konsekvensutredning.pdf

16 Boverket (2025), Nya byggregler, PBL kunskapsbanken. <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/regler-om-byggande/byggregelsystemet/nya-byggregler/>

Varför går det för långsamt? Fem systemfel

Sverige saknar inte kunskap om klimatriskerna i den byggda miljön. Ändå går genomförandet för långsamt. Vi kan se fem strukturella hinder som förstärker varandra.

1. Orimlig ansvarsbörda för fastighetsägaren

Formellt ligger huvudansvaret på fastighetsägaren. Men klimatförändringarna har förändrat förutsättningarna. När havsnivåer stiger, skyfall av historisk intensitet återkommer med några års mellanrum och erosion hotar hela bostadsområden, kan enskilda fastighetsägare inte bära risken ensamma. Klimat-anpassningsutredningen visar att stat och kommun behöver kliva in och axla en större del.¹⁷ Risken är annars att åtgärder försenas eller uteblir helt.

]] När havsnivåer stiger, skyfall av historisk intensitet återkommer med några års mellanrum och erosion hotar hela bostadsområden, kan enskilda fastighetsägare inte bära risken ensamma.

Därtill ger klimatanpassningsåtgärder som skyddar enskild egendom ofta en samhällsnytta som sträcker sig långt bortom den enskilda fastigheten: en skyddsvall skyddar ett helt område, en skyfallsanpassad

dagvattenhantering avlastar hela VA-systemet. Det motiverar offentlig medfinansiering, men dagens system saknar tydliga modeller för det.

2. Osäker finansiering

Riksrevisionens granskning 2022 visade att statens stöd till klimatanpassning hade flera brister, bland annat i styrningen av statsbidrag, nationell uppföljning och stödet till kommunerna.¹⁸ Statliga bidrag är ofta projektbaserade, tidsbegränsade och kräver kommunal medfinansiering. Klimatanpassning kräver infrastrukturinvesteringar som spänner över decennier, men dessa finansieras idag med årsbudgetar.

Klimatanpassningsutredningen föreslog bland annat en ny lag som gör det möjligt för kommuner att ta ut en del av kostnaderna från fastighetsägare som drar nytta av åtgärderna,¹⁹ men någon proposition har ännu inte lagts fram. Många kommuner, framför allt de mindre, saknar ofta tillräcklig kompetens och resurser för att utreda vilka risker som finns.²⁰

Den största utmaningen är dock skalan. De mest nödvändiga investeringarna, i VA-nät, översvämningsskydd och skydd av hela kuststräckor, är så stora att de kräver mer än vad enskilda kommuner kan bära. Här saknas i dag en etablerad modell för statlig medfinansiering, trots att Sverige har goda exempel på sådana lösningar inom andra infrastrukturområden (se kapitel 6).

17 SOU 2025:51, Bättre förutsättningar för klimatanpassning. <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2025/05/sou-202551/>

18 Riksrevisionen (2022), RiR 2022:29, Statens insatser för klimatanpassning av den byggda miljön. <https://www.riksrevisionen.se/rapporter/granskningsrapporter/2022/statens-insatser-for-klimatanpassning-av-den-byggda-miljon.html>

19 SOU 2025:51, kap. 10 om medfinansiering. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/statens-offentliga-utredningar/battre-forutsattningar-for-klimatanpassning_hdb351/html/

20 Riksrevisionen (2022), RiR 2022:29. <https://www.riksrevisionen.se/rapporter/granskningsrapporter/2022/statens-insatser-for-klimatanpassning-av-den-byggda-miljon.html>

3. Olika riskbedömningar

Det saknas gemensamma nationella riktlinjer för vilka klimatscenarier som ska användas och hur klimatrelaterade risker ska bedömas. En kommun kan planera för måttlig havsnivåhöjning, medan grannkommunen utgår från ett väsentligt högre scenario. Regeringens uppdrag till SMHI, Boverket och Trafikverket²¹ är ett steg i rätt riktning, men slutrapport väntas först i december 2027. Under tiden byggs det vidare utan gemensamt ramverk.

4. För sena krav i processen

Klimatanpassning integreras fortfarande inte konsekvent i tidiga planeringsskeden där den gör störst skillnad. En fjärdedel av kommunerna redovisade år 2023 inte ens klimatrisker i sina översiktsplaner, trots lagkrav sedan 2018.²² Om anpassningen inte finns med redan i översiktsplanen saknas den ofta även i den kommunala markanvisningen och upphandlingen. När marken väl är anvisad och kontraktet skrivet är det för sent att lägga till krav på översvämningsskydd eller höjdsatt bebyggelse.

5. För svag uppföljning

Krav utan uppföljning är verkningslösa. Sverige saknar en samlad nationell uppföljning av om sårbarheten i den byggda miljön faktiskt minskar.²³ 32 myndigheter och 21 länsstyrelser har i uppdrag att arbeta med klimatanpassning, och de rapporterar vad de gör, inte om det fungerar.

SMHI och Naturvårdsverket lämnade i februari 2025 ett gemensamt förslag på ett nationellt uppföljningssystem som bygger på existerande strukturer men introducerar samtidigt en myndighetsövergripande nationell uppföljning, med målsansvariga myndigheter för prioriterade områden.²⁴ I januari 2026 fick SMHI dessutom i uppdrag att se över klimatanpassningsförordningen, bland annat hur regelbunden uppföljning bör ske.²⁵ Det bekräftar att problemet är känt, men det är inte löst.

De fem systemfelen hänger ihop. Otydligt ansvar gör att ingen investerar. Osäker finansiering gör att de som vill investera inte kan. Olika riskbedömningar gör att insatserna inte samordnas. Sena krav gör att möjligheten att förebygga missar. Utan uppföljning finns ingen återkoppling som kan rätta till bristerna.

Stormen Johannes 2025 orsakade omfattande skador på vägar och ledningsnät. Foto: TT

21 Regeringen (2026), Uppdrag om nationella riktlinjer för val av klimatscenarier. <https://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2026/02/uppdrag-om-nationella-riktlinjer-for-val-av-klimatscenarier/>

22 IVL Svenska Miljöinstitutet (2023), Klimatanpassning i kommunerna. <https://www.ivl.se/download/18.53d0007188a91f959e-19ea1686658428061/C765-Klimatanpassning2023.pdf>

23 Riksrevisionen (2022), RiR 2022:29. <https://www.riksrevisionen.se/rapporter/granskningsrapporter/2022/statens-insatser-for-klimatanpassning-av-den-byggda-miljon.html>

24 SMHI (2025), "Utredningsförslag: inför ett nationellt system för uppföljning av klimatanpassning". <https://www.smhi.se/nyheter/nyheter/2025-03-04-utredningsforslag-infor-ett-nationellt-system-for-uppfoljning-av-klimatanpassning>

25 Regeringen (2026), Nya uppdrag stärker arbetet med klimatanpassning. <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2026/01/nya-uppdrag-starker-arbetet-med-klimatanpassning/>

Vad staten behöver göra

De fem systemfelen kräver åtgärder på nationell nivå. Ingen kommun kan på egen hand lösa ansvarsfördelningen, skapa gemensamma riskbedömningar eller bygga upp en nationell uppföljningsstruktur. Här presenterar vi sex rekommendationer. Försäkringsfrågan skär genom flera av dem och är särskilt nära kopplad till finansiering och ansvar.

Fördela ansvaret

Klimatanpassningsutredningen föreslog elva lagändringar som bland annat klargör när staten och kommunen bör komplettera fastighetsägarens ansvar.²⁶ Regeringen bör omsätta förslagen i lagstiftning. Särskilt viktigt är förslaget att kommuner ska kunna avsiktsförklara fysiska skyddsåtgärder i översiktsplanen – det vill säga peka ut områden där kommunen avser att ta initiativ till vallar, fördröjningsmagasin, spontning eller andra skydd.²⁷ Det skapar förutsägbarhet både för kommunen och för fastighetsägare som behöver veta var de själva måste agera. Lika viktigt är förslaget om statlig medfinansiering av åtgärder som skyddar befintlig bebyggelse.

Skapa långsiktiga finansieringsmodeller

Dagens projektbaserade statsbidrag räcker inte. Myndigheten för civilt försvar (tidigare MSB) hanterar statsbidraget för förebyggande åtgärder mot naturolyckor,²⁸ som omfattar omkring 500 miljoner kronor per år. Det är ett etablerat verktyg, men volymen är begränsad i förhållande till behoven – och söktrycket är betydligt högre än anslaget.

Klimatanpassningsutredningens förslag om att kommuner ska kunna ta ut en del av kostnaderna från fastighetsägare som drar direkt nytta av åtgärderna²⁹ behöver omsättas i praktiken. Parallellt bör regeringen underlätta för grön finansiering: gröna obligationer

och investeringar som uppfyller EU-taxonomin kriterier kan mobilisera privat kapital. Regeringen bör också analysera hur staten ska förhålla sig till växande problem med försäkringsbarhet i klimatriskutsatta områden, eftersom dessa risker i förlängningen påverkar både kreditmarknaden och fastighetsvärdena.

Många av de mest nödvändiga investeringarna är så stora att de inte kan bäras av enskilda kommuner.

Inför statlig medfinansiering för stora klimatanpassningsinvesteringar

Många av de mest nödvändiga investeringarna är så stora att de inte kan bäras av enskilda kommuner. Det handlar om VA-nät som behöver dimensioneras om för skyfall, om översvämningsskydd längs hela kuststräckor och om infrastruktur som spänner över flera kommuner. Staten behöver kliva in.

Sverige har flera goda exempel på modeller där detta gjorts inom andra områden. 2013-års Stockholmsförhandling samlade staten, Region Stockholm och kommunerna Stockholm, Solna, Nacka och Järfälla i ett avtal om statlig medfinansiering av tunnelbaneutbyggnaden. Västsvenska paketet, som finansierar bland annat Västlänken i Göteborg,

26 SOU 2025:51, Bättre förutsättningar för klimatanpassning. <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2025/05/sou-202551/>

27 SOU 2025:51, förslag till ändring av PBL 3 kap. 5 §. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/statens-offentliga-utredningar/battre-forutsattningar-for-klimatanpassning_hdb351/html/

28 Myndigheten för civilt försvar, Statsbidrag för naturolyckor. <https://www.mcf.se/sv/amnesomraden/skydd-mot-olyckor-och-farliga-amnen/naturolyckor-och-klimat/statsbidrag-vid-naturolyckor/> Reglerat genom förordning (2022:1395) om statsbidrag till kommuner för förebyggande åtgärder mot naturolyckor, senast ändrad genom SFS 2025:1162.

29 SOU 2025:51, kap. 10 om medfinansiering. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/statens-offentliga-utredningar/battre-forutsattningar-for-klimatanpassning_hdb351/html/

bygger på delad statlig, regional och lokal finansiering, där trängselskatten är en viktig del.³⁰ Logiken kan överföras till klimatanpassningsområdet. Regeringen bör etablera en motsvarande modell med tydliga kriterier för när staten går in: när åtgärden skyddar nationella intressen, när nyttan sträcker sig utanför kommunens gränser, eller när investeringens storlek överstiger den enskilda kommunens kapacitet.

Inför gemensamma riktlinjer för klimatscenarier och riskbedömning

Regeringsuppdraget till SMHI, Boverket och Trafikverket³¹ är rätt ansats, men slutrapporten väntas först i december 2027. I väntan på riktlinjerna bör befintliga kunskapsunderlag från SMHI och SGI göras enklare att använda, särskilt för mindre kommuner. Länsstyrelserna har en nyckelroll: de granskar kommunernas översiktsplaner och kan driva på för mer enhetliga riskbedömningar. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande på samma sätt som detaljplanen, men den är ett viktigt strategiskt styrdokument och får allt större tyngd även vid prövning av enskilda ärenden.³²

Stärk kopplingen mellan klimatanpassning och fysisk planering

PBL-kravet från 2018 innebär att kommunen i sin översiktsplan ska redovisa risken för skador på den byggda miljön till följd av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade, samt hur sådana risker kan minska eller upphöra (enligt PBL 3 kap. 5 §).³³ Kravet behöver följas upp med tydligare konsekvenser för kommuner som inte lever upp till det.

Byggreglerna bör också följas upp och vid behov skärpas. Boverkets nya regler innebär att klimatanpassning har fått en tydligare plats, särskilt när det gäller värme och fukt, men de utgör fortfarande inte ett tillräckligt heltäckande system för klimatanpassning av den byggda miljön.³⁴ Den nationella planen för transportinfrastrukturen, med sin ram på 1 171 miljarder kronor, beslutades i april 2026.³⁵ Inför kommande revideringar av den nationella transportinfrastrukturplanen bör klimatanpassning ges en tydligare roll. I genomförandet av planen för 2026–2037 bör regeringen och Trafikverket samtidigt följa upp hur investeringarna stärker transportsystemets robusthet mot skyfall, värme, erosion och andra klimatrelaterade risker.

Inrätta ett tydligt nationellt uppföljningsansvar

Det behövs en nationell effektuppföljning som mäter om sårbarheten faktiskt minskar, inte bara om myndigheter arbetar med frågan. SMHI och Naturvårdsverket har redan tagit fram ett konkret förslag på hur ett sådant system kan utformas: Regeringen beslutar om långsiktiga prioriterade områden och utser målsansvariga myndigheter för varje område och Nationella expertrådet för klimatanpassning följer upp de kortsiktiga strategiska målen.³⁶ SMHI:s pågående översyn av klimatanpassningsförordningen³⁷ bör leda till en permanent struktur med regelbundna, jämförbara mätningar.

30 Stockholmsförhandlingen omfattade drygt 37 miljarder kronor i 2013 års prisnivå; Västsvenska paketet drygt 34 miljarder kronor totalt. Se Trafikverket, Stockholmsförhandlingen, <https://bransch.trafikverket.se/for-dig-i-branschen/Planera-och-utreda/finansiering/storstadsavtalen/stockholmsforhandlingen/> samt Trafikverket, Västsvenska paketet. Se även Regeringen (2025), "Nya avtal ska säkra finansieringen av utbyggnaden av Stockholms tunnelbana och kollektivtrafik", <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2025/12/nya-avtal-ska-sakra-finansieringen-av-utbyggnaden-av-stockholms-tunnelbana-och-kollektivtrafik-och-klargora-forut-sattningarna-for-ostlig-forbindelse/>

31 Regeringen (2026), Uppdrag om nationella riktlinjer för val av klimatscenarier. <https://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2026/02/uppdrag-om-nationella-riktlinjer-for-val-av-klimatscenarier/>

32 Boverket, Så planeras Sverige. <https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/sa-planeras-sverige/>

33 Boverket, Klimatrelaterade risker i översiktsplanen, PBL kunskapsbanken. https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/oversiktsplan/allmanna-intressen/hansyn/miljo_klimat/klimatrisker/i-pbl/

34 Boverket (2025), Nya byggregler, PBL kunskapsbanken. <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/regler-om-byggande/byggregelsystemet/nya-byggregler/>

35 Regeringskansliet (2026), Nationell plan för transportinfrastruktur. <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/nationell-infrastrukturplan/>

36 SMHI (2025), "Utredningsförslag: inför ett nationellt system för uppföljning av klimatanpassning". <https://www.smhi.se/nyheter/nyheter/2025-03-04-utredningsforslag-infor-ett-nationellt-system-for-uppfoljning-av-klimatanpassning>

37 Regeringen (2026), Nya uppdrag stärker arbetet med klimatanpassning. <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2026/01/nya-uppdrag-starker-arbetet-med-klimatanpassning/>

Vad kommuner, beställare och fastighetsägare kan göra nu

Mycket av det som behöver göras kräver inte ny lagstiftning. Kommuner, beställare och fastighetsägare har redan i dag verktyg som är underutnyttjade.

Tidiga riskanalyser i översiktsplan och detaljplan

Klimatanpassning gör störst skillnad när den kommer in tidigt – framför allt i upprättandet av nya detaljplaner. Kommuner bör uppdatera äldre detaljplaner som tillåter byggande i riskzoner och använda översiktsplanen för att avsiktsförklara fysiska skyddsåtgärder, något som Klimatanpassningsutredningen uttryckligen föreslår.³⁸ Detaljplanen är det juridiskt bindande dokumentet och avgör vad som faktiskt får byggas; översiktsplanen är vägledande men ger den strategiska ram som detaljplanerna bygger vidare på.³⁹

Klimatanpassningskrav i kommunala markanvisningar och upphandlingar

Förra årets SGBC-rapport visade hur markanvisningar och upphandlingar kan användas för att ställa krav på låga utsläpp. Samma logik gäller klimatanpassning. Stockholms stad ställer redan hållbarhetskrav vid markanvisningar⁴⁰ och Göteborgs Stad har utvecklat en metodik för klimatanpassad upphandling.⁴¹

En särskild möjlighet ligger i att använda certifieringar som struktur-, verifierings- och uppföljningsverktyg. Certifieringar är ett vedertaget sätt att kvalitetssäkra, verifiera och jämföra olika projekt: De uppdateras regelbundet för att följa nya lagar, direktiv och innovationsutveckling, och de tredjepartsgranskas så att kraven faktiskt slår igenom i det färdiga resultatet. Det finns i dag certifieringssystem på byggnadsnivå, för nybyggnad, ombyggnad och förvaltning, med specifika indikatorer för klimatrisker.

Klimatsmart förvaltning och renovering av befintligt fastighetsbestånd

Merparten av den byggda miljön som kommer att finnas år 2050 är redan byggd. Varje renovering bör därför också rusta byggnaden för extremväder: Energiåtgärder kan kombineras med översvämningskydd, vindskydd och beredskap för värmeböljor.⁴² Det allmännyttiga bostadsbolaget Stockholmshem visar att det går att göra i praktiken: Bolaget investerar 30 miljoner kronor i att skyfallssäkra 89 fastigheter.⁴³

Fastighetsägare behöver också systematisk klimatriskbedömning av det befintliga

38 SOU 2025:51, Bättre förutsättningar för klimatanpassning. <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2025/05/sou-202551/>

39 Boverket, Så planeras Sverige. <https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/sa-planeras-sverige/>

40 Stockholms stad, Hållbarhetskrav vid markanvisning, version 3.0. <https://tillstand.stockholm/globalassets/foretag-och-organisationer/tillstand-och-regler/tillstand-regler-och-tillsyn/lokal-och-fastigheter/hallbarhetskrav-vid-byggnation/hallbarhetskrav-markanvisning-version-3-0.pdf>

41 Klimatanpassning.se (2025), "Ny metodik för klimatanpassad upphandling i Göteborgs Stad". <https://klimatanpassning.se/nyheter/nyhetsarkiv/2025-11-06-ny-metodik-for-klimatanpassad-upphandling---mer-robusta-avtal-i-goteborgs-stad>

42 IVL Svenska Miljöinstitutet och Sveriges Allmännytta (2024), Vägledning för klimatanpassning av bostadsföretag. <https://www.ivl.se/vart-erbjudande/forskning/klimat/vagledning-for-klimatanpassning-i-allmannyttan.html>

43 Stockholmshem, "Stockholmshem skyfallssäkrar fastigheter". <https://www.stockholmshem.se/om-oss/nyhetsarkiv/stockholmshem-skyfallssakar-fastigheter/>

fastighetsbeståndet som en del av den löpande förvaltningen. Verktyg för förvaltningsnära uppföljning av byggnaders prestanda finns etablerade på marknaden och kan användas för att följa energianvändning, inomhusmiljö och utomhusmiljö över tid. Fastigheter med höga klimatrisker kan möta högre försäkringspremier och på sikt begränsad försäkringsbarhet i särskilt utsatta lägen.⁴⁴ Den fastighetsägare som kartlägger och åtgärdar riskerna i tid skyddar både sitt bestånd och sin finansierbarhet.

Värme och inomhusklimat

Längre och intensivare värmeböljor ökar riskerna för övertemperaturer, särskilt i skolor, äldreboenden och vårdbyggnader. Folkhälsomyndighetens tillsynsvägledning om temperatur inomhus har ett tydligt ökat fokus på höga temperaturer.⁴⁵ Kommuner och fastighetsägare bör inventera vilka byggnader som saknar tillräckligt värmeskydd och integrera åtgärder i kommande underhållsplaner.

Träd och grönska är ett av de mest effektiva verktygen för att sänka temperaturen i den urbana miljön. Skillnaden i temperatur mellan tätbebyggda områden och deras omland kan under värmeböljor uppgå till tio grader Celsius.⁴⁶ Vegetation kyler både genom att skugga ytor och genom avdunstning från mark och växter. Vegetation i flera skikt – gräs, buskar och träd – ger en betydligt större effekt än enbart gräsmatta. Strategiskt placerade träd och grönytor i bostads- kvarter, vid skolor och längs gator hör därmed till de mest kostnadseffektiva åtgärderna mot urban värmestress.

Blågrön infrastruktur och naturbaserade lösningar

Det enskilt största problemet i många svenska tätorter är att hårdgjorda ytor dominerar – asfalt, betong och tak. Vid skyfall har vattnet ingen plats att ta vägen. Lösningen ligger i att kombinera flera typer av ytor: gröna stråk som kan översvämmas tillfälligt, fördröjningsmagasin vid parker och torg,

gröna tak som tar upp en del av nederbörden, och multifunktionella platser som fungerar som lekplatser i vardagen och som vattenmagasin vid skyfall.

Det skånska Augustenborg i Malmö är det mest dokumenterade svenska exemplet. När stadsdelen renoverades i slutet av 1990-talet ersattes det överbelastade kombinerade avloppssystemet med ett öppet dagvattensystem av kanaler, dammar och gröna tak. Systemet designades för att hantera regn med en återkomsttid på 15 år, men har enligt SMHI klarat betydligt större nederbörsmängder utan skador. När Malmö drabbades av sitt värsta skyfall hittills i augusti 2014, med över 100 millimeter regn på sex timmar, klarade Augustenborg sig som ett av få områden i den delen av staden. En studie från LTH och SLU visar att de boende rapporterade ungefär en tiondel så många försäkringsskador som omkringliggande områden.⁴⁷ Dagvattendelen kostade omkring 35 miljoner kronor i investering, vilket ska jämföras med de skadekostnader som undvikits.

Liknande integrerade lösningar finns i nyare stadsutvecklingsprojekt som Västra hamnen i Malmö och Norra Djurgårdsstaden i Stockholm. Träden spelar en dubbel roll i denna typ av infrastruktur: De fördröjer vattenflöden vid skyfall och ger samtidigt skugga och kyla under värmeböljor.

Beredskap och kontinuitet

Kommuner och fastighetsägare behöver driftsrutiner och beredskapsplaner för när extremvädret inträffar. Stormen Johannes i december 2025 visar att den operativa beredskapen är lika viktig som den fysiska utformningen. Stormen ledde till omfattande störningar i elförsörjningen med långvariga strömavbrott i flera delar av landet. Ovädret orsakade också stora problem i transportinfrastrukturen genom nedfallna träd och skador på vägar och ledningsnät. Händelsen visar hur extremväder snabbt kan påverka flera samhällsfunktioner samtidigt och understryker behovet av tydliga driftsrutiner och beredskapsplaner för att upprätthålla samhällsviktig verksamhet när ordinarie system sätts under press.⁴⁸

44 Finansinspektionen (2026), "Boendeförsäkring förväntas bli dyrare". <https://www.fi.se/sv/publicerat/rapporter/rapporter/2026/boendeforsakring-forvantas-bli-dyrare/>

45 Folkhälsomyndigheten (2024), Tillsynsvägledning om temperatur inomhus samt allmänna råd HSLF-FS 2024:10. <https://www.folkhalsomyndigheten.se/publikationer-och-material/publikationsarkiv/t/tillsynsvagledning-om-temperatur-inomhus/> Se även Boverket (2025), "Ny tillsynsvägledning om temperatur inomhus". <https://www.boverket.se/sv/hallbar-stad/aktuellt/temperatur-inomhus/>

46 Boverket, Grönska reglerar temperaturen, PBL kunskapsbanken. <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/teman/ekosystemtjanster/naturen/betydelse/reglerar-temp/>

47 SMHI/Klimatanpassning.se, "Öppen dagvattenhantering i Malmöstadsdelen Augustenborg". <https://klimatanpassning.se/nyheter/nyhetsarkiv/2013-10-18-oppen-dagvattenhantering-i-malmostadsdelen-augustenborg-smhi> Se även SLU (2019), "Gröna lösningar gav skydd mot översvämning". <https://www.slu.se/ew-nyheter/2019/9/grona-losningar-gav-skydd-mot-oversvamning/>

48 SMHI kunskapsbanken, "Johannes – december 2025". <https://www.smhi.se/kunskapsbanken/meteorologi/stormar-i-sverige/johannes---december-2025>

Goda svenska exempel

Klimatanpassning av den byggda miljön är inte bara en fråga om vad som behöver göras. Här lyfter vi fyra svenska exempel på vad som faktiskt redan gjorts.

Falsterbonäset, Vellinge kommun

Stora delar av bebyggelsen i Skanör, Falsterbo, Ljunghusen och Höllviken ligger lägre än tre meter över dagens medelvattenstånd, alltså havets genomsnittliga nivå, och området är beroende av en enda landförbindelse som riskerar att skäras av vid stormflod. Vellinge kommun bygger därför en sammanhängande skyddskonstruktion på cirka 21 kilometer – tillsammans med befintliga sanddyner totalt cirka 26 kilometer – som ska skydda området fram till år 2065 och kunna höjas därefter.⁴⁹ Skyddet består av växtbeklädda vallar och murliknande konstruktioner, där cirka 80 procent av skyddet ligger lägre än 1,5

meter över marken. Etapp 1 och 2 påbörjades 2024 och beräknas vara klara 2027; hela skyddet ska enligt plan stå klart 2031. Projektet finansieras genom en kombination av kommunala medel, bidrag från Myndigheten för civilt försvar (tidigare MSB) och EU:s LIFE-fond, specifikt projektet LIFECAPEable.

Det skalbara i Vellinge-exemplet är inte själva vallen utan finansieringsmodellen: en blandning av kommunala, statliga och europeiska medel som visar att även mycket stora skyddsåtgärder är genomförbara när finansieringen delas.

Skyddsvallen på Falsterbonäset tar form. Foto: NCC

⁴⁹ Vellinge kommun, Skyddsvallen. <https://vellinge.se/planer-och-projekt-i-Vellinge-kommun/aktuella-byggprojekt/trafik-och-infrastruktur/skyddsvallen/>

Regnparken på Jarlaplan i Stockholm är ett pilotprojekt där 120 000 liter vatten kan samlas i nedsänkningen för att hindra överbelastning av dagvattensystemet.
Foto: Johan Munthe-Kaas/Stockholms Stad

Kristianstad

Sveriges lägsta markpunkt ligger nära Kristianstads centrum, drygt två meter under havsnivån, och stora delar av staden ligger på gammal sjöbotten. Sedan översvämningstillbudet 2002, då Hammarlundsvallen var nära att brista, bygger kommunen successivt ut ett fullständigt invallnings-skydd: vallar, pumpstationer och dagvattendiken som tillsammans håller stadskärnan torr.⁵⁰ I januari 2021 fattades beslut om en utbyggnadsplan för det fullständiga skyddet, dimensionerat för framtidens högre vattennivåer.

Det som gör Kristianstad intressant som exempel är inte själva tekniken utan tillvägagångssättet: kommunen har behandlat klimatanpassningen som en löpande del av den tekniska förvaltningen och byggt ut skyddet successivt under många år, snarare än som ett enskilt storprojekt. Det är en modell som är överförbar till många andra kommuner med långsiktiga översvämningsrisker.

⁵⁰ Kristianstads kommun, Skydd mot översvämningar. <https://www.kristianstad.se/omsorgochhjalp/tryggochsaker/skyddmotoversvamningar.1129.htm> Se även SMHI/Klimatanpassning.se, Vallar skyddar mot framtida översvämning i Kristianstad. <https://www.klimatanpassning.se/exempel/vallar-skyddar-mot-framtida-oversvamning-i-kristianstad-1.81727>

Göteborg

Göteborgs Stad har utvecklat en metodik för att integrera klimatanpassning i offentliga upphandlingar.⁵¹ Metodiken bygger på att klimatrisker analyseras tidigt i upphandlingsprocessen, att klimatanpassningskrav formuleras som tydliga och uppföljningsbara avtalsvillkor, och att leverantörers förmåga att hantera klimatrelaterade risker viktas i utvärderingen.

Det skalbara här är angreppssättet snarare än det enskilda kontraktet: att använda upphandling, ett verktyg som varje kommun redan har, som ett systematiskt klimatanpassningsverktyg. Göteborgsmodellen har dessutom potential att avlasta enskilda projekt från att uppfinna hjulet på nytt, eftersom kraven kan standardiseras och återanvändas.

Stockholmshem

Stockholmshem visar hur klimatanpassning kan organiseras som löpande förvaltning snarare än som enskilt projekt. Med utgångspunkt i Stockholms stads sårbarhetsanalys har bolaget identifierat 89 fastigheter med förhöjd skyfallsrisk och fasar in åtgärder i takt med ordinarie underhåll: höjda källartrappor, asfaltsbulor, fördröjningsmagasin, regnbäddar och svackdiken. Den samlade investeringen är 30 miljoner kronor, vilket gör kostnaden marginell jämfört med skadekostnaden vid en faktisk översvämning.⁵²

Det skalbara här är arbetssättet: en systematisk inventering över hela fastighetsbeståndet och åtgärder som synkas med ändå pågående underhåll.

Stockholmshem visar hur klimatanpassning kan organiseras som löpande förvaltning snarare än som enskilt projekt.

51 Klimatanpassning.se (2025). "Ny metodik för klimatanpassad upphandling i Göteborgs Stad". <https://klimatanpassning.se/nyheter/nyhetsarkiv/2025-11-06-ny-metodik-for-klimatanpassad-upphandling---mer-robusta-avtal-i-goteborgs-stad>

52 Stockholmshem, "Stockholmshem skyfallssäkrar fastigheter". <https://www.stockholmshem.se/om-oss/nyhetsarkiv/stockholmshem-skyfallssakarar-fastigheter/>

Internationella förebilder

Nederländerna

Room for the River. Ett statligt program som systematiskt ger vattendrag mer utrymme genom att flytta vallar, sänka översvämningsplan och skapa nya vattenmagasin.⁵³ Som komplement har Dutch Green Building Council tillsammans med finansiella aktörer, kunskapsorganisationer och offentliga aktörer tagit fram ett öppet ramverk – Framework for Climate Adaptive Buildings – för att bedöma fysiska klimatrisker på byggnadsnivå.⁵⁴

Norge

Sedan den 1 januari 2024 ska klimat- och miljöhänsyn som huvudregel viktas med minst 30 procent vid offentlig upphandling.⁵⁵

Danmark

Staten och kommunerna enades 2013 om att samtliga kommuner skulle utarbeta klimat- anpassningsplaner; vilket i dag är fallet för alla 98 danska kommuner.⁵⁶

Storbritannien

Flood Re. En statligt stödd återförsäkringslösning som gör det möjligt för hushåll med hög översvämningsrisk att teckna hemförsäkring till rimlig kostnad. Modellen är tidsbegränsad till 2039 och syftar till att driva fram anpassningsåtgärder under tiden.⁵⁷

Vy över den översvämmade floden Waal i Nijmegen i Nederländerna i mars 2026. Foto: TT/Romy Arroyo

53 Rijkswaterstaat, Room for the Rivers. <https://www.rijkswaterstaat.nl/en/water/water-safety/room-for-the-rivers>

54 Dutch Green Building Council (DGBC), Framework for Climate Adaptive Buildings. <https://klimaatadaptatienederland.nl/en/tools/all-tools/framework-for-climate-adaptive-buildings/>

55 Regjeringen.no (2023), "Historisk endring: Nå skal klima og miljø vektas minst 30 % i offentlige anskaffelser". <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/historisk-endring-na-skal-klima-og-miljo-vektes-minst-30-i-offentlige-anskaffelser/id2990427/>

56 Klimatilpasning.dk (Miljøstyrelsens portal), Klimatilpasning i Danmark. <https://klimatilpasning.dk/borger/klimatilpasning-i-danmark>

57 Flood Re. <https://www.floodre.co.uk>

Avslutande ord

Den här rapporten har visat att klimatanpassning av den byggda miljön inte är en fråga om kunskapsbrist – kunskapen finns redan. Det är inte heller en fråga om vilja. Det är en fråga om styrning och ledarskap: vem som tar ansvar, hur åtgärderna finansieras, vilka krav som ställs och hur vi säkerställer att de följs upp. Och ja, detta är en kostnadsfråga för alla berörda aktörer, men kostnaden för att inte agera blir i längden ännu högre.

I det arbetet är certifiering ett viktigt verktyg för riskminimering, kvalitetssäkring och verifiering. Genom oberoende tredjepartsgranskning blir det möjligt att följa upp att klimatkraven verkligen får genomslag i det färdiga projektet, och att fastighetsägare och beställare kan visa att deras byggnader klarar de risker som ett förändrat klimat innebär. Det är en av de roller som SGBC fyller i samhällsbyggnadssektorn – en oberoende röst som samlar branschen och driver den hållbara utvecklingen tillsammans med medlemmar i näringslivet och offentlig sektor.

Nästa steg är att gå från kunskap till genomförande. Klimatanpassning behöver bli en självklar del av hur Sverige planerar, bygger, förvaltar och finansierar den byggda miljön.

SGBC kommer att fortsätta driva frågan tillsammans med våra medlemmar – genom certifieringssystem, processtöd, kunskapsdelning och dialog med beslutsfattare.

Klimatanpassning är inte bara en försäkring mot framtida skador. Det är en investering i en byggd miljö som är robust över tid – och kan hantera framtidens klimatpåfrestningar. Det kommer inte vara gratis, men kostnaden blir högre ju längre vi väntar.

*Lotta Werner Flyborg, vd,
Sweden Green Building Council*

**SWEDEN GREEN
BUILDING COUNCIL**